

Satiiria ja sormi - tuntumapsykologiaa

Valtiaita ja Santeria piirtävä 41-vuotias **Carsten Graabaek** on toukokuun festivaalin päävieras. Graabaek on kieltenopettaja, joka kyllästyi työhönsä ja Tanskan poliittisen tilanteen sietämättömyyteen ja ryhtyi piirtämään Valtiaita.

Valtiaat (tanskaksi Staatsministern, ruotiksi Excellensen) alkoi Tanskassa 1.10.1982 ja hyvin pian myös Suomessa *Helsingin Sanomissa*. Tanskassa sarja on toiseksi suosituin *Karvisen* jälkeen ja salonkikelpoisuuden osoittaa se, että monet lehdet julkaisevat sarjan pääkirjoitussivuillaan. Eli sivulla, jossa meikäläisissä lehdissä melastavat toinen toistaan konservatiivisemmat pilapiirtäjät.

Graabaek sai Valtiaista Ruotsin Puupäähatun, *Adamson* -palkinnon vuonna 1985.

Valtiaat-stripeistä koottuja albumeita on ilmestynyt viisi. Pohjoismaiden lisäksi sarjaa julkaistaan Hollannissa. Tanskan televisio tekee Graabaekin kotikaupungissa Århusissa tv-elokuvaa Valtiaista.

Noin vuoden vanha Santeri asuu yksinhuoltajaäitinsä Sannan kanssa urbaanin kaupungin betonilähiössä. Sanna pitää kyllä pintansa äiti-kahvitteluissa, mutta on näennäisestä varmuudestaan huolimatta epävarma elämässään: kasvatusohjeita ja normeja auliisti jakeleva ympäristö tuntuu pitävän häntä otteessaan herkemmin kuin omat vaistot ja terve maalaisjärki

Santeri ei vielä osaa viestiä, mutta lukija näkee tietysti hänen ajatuksensa, joissa aikuisten maailman irrationaalisuus saa kyytiä.

Nykykiireisessä maailmassa sarja osuu Calvinin ja Hobbesin tavoin sopivaan rakkoon, vaikkei Graabaek piirtäjänä Wattersonin veroinen olekaan.

Helsingin Sanomissa helmikuun alusta ilmestynyt Santeri (Lilleman) aloitti Yhdysvaltain valloituksen alkukevästä. *United Features* -syndikaatti osti sen oikudet USA:han.

Petri Kemppinen